

Hà Nội, ngày tháng năm 2026

**BẢN ĐÁNH GIÁ VỀ THỦ TỤC HÀNH CHÍNH, VIỆC PHÂN QUYỀN,
PHÂN CẤP, VIỆC ỨNG DỤNG, THÚC ĐẨY PHÁT TRIỂN KHOA HỌC,
CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ, VIỆC BẢO
ĐẢM BÌNH ĐẲNG GIỚI, CHÍNH SÁCH DÂN TỘC TRONG DỰ THẢO
LUẬT XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH (SỬA ĐỔI)**

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Bộ Công an đã tiến hành đánh giá thủ tục hành chính, việc phân quyền, phân cấp, việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, việc bảo đảm bình đẳng giới, chính sách dân tộc trong dự thảo Luật Xử lý vi phạm hành chính (sửa đổi). Kết quả như sau:

I. TỔ CHỨC THỰC HIỆN ĐÁNH GIÁ

1. Bối cảnh xây dựng dự thảo Luật Xử lý vi phạm hành chính (sửa đổi)

Sau gần 13 năm triển khai thi hành, Luật Xử lý vi phạm hành chính đã được nhận diện rõ được các hạn chế, những bất cập lớn, cần thiết phải sửa đổi, bổ sung để đảm bảo hiệu quả thực thi pháp luật, cụ thể như:

Thứ nhất, các quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính về mức tiền phạt tối đa trong các lĩnh vực, mức tiền phạt tối đa của khung tiền phạt đối với hành vi vi phạm để xác định quyền giải trình, mức tiền phạt được áp dụng quy định về hoãn, miễn, giảm, nộp tiền phạt nhiều lần,... cần được tiếp tục rà soát, hoàn thiện để bảo đảm phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội, mức sống và thu nhập bình quân của người dân. Việc sửa đổi nhằm nâng cao tính răn đe, bảo đảm công bằng giữa các lĩnh vực quản lý nhà nước. Ngoài ra, cần thiết kế cơ chế linh hoạt để Chính phủ có thể điều chỉnh các mức tiền này theo thẩm quyền trong những trường hợp cần thiết mà không phải sửa luật, phù hợp với nguyên tắc lập pháp hiện nay và xu hướng ổn định lâu dài của văn bản luật.

Thứ hai, các quy định về tổ chức thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính chưa thực sự phù hợp với thực tiễn triển khai, dẫn đến nhiều quyết định không được thực thi hiệu quả trong khi các biện pháp cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt cũng chưa đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn đặt ra. Điều này không chỉ làm giảm tính răn đe mà còn gây khó khăn cho cơ quan nhà nước trong việc thu tiền phạt, áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả, làm giảm tính nghiêm minh của pháp luật.

Thứ ba, trình tự, thủ tục áp dụng một số biện pháp xử lý hành chính hiện nay

chưa thật sự phát huy hiệu quả trên thực tế, còn mang tính hình thức, không kịp thời áp dụng một số biện pháp xử lý hành chính đối với người vi phạm.

Thứ tư, một số quy định trong Luật hiện hành còn mang tính chi tiết, điều chỉnh một số vấn đề thuộc thẩm quyền quy định của Chính phủ, dẫn đến khó khăn, bị động khi cần điều chỉnh để đáp ứng yêu cầu quản lý mới. Điều này không còn phù hợp với quan điểm lập pháp hiện nay là các đạo luật phải có tính ổn định lâu dài, chỉ quy định những nội dung mang tính nguyên tắc, cơ bản, đồng thời bảo đảm sự phân định rõ ràng giữa thẩm quyền lập pháp và thẩm quyền của cơ quan hành pháp trong quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành.

Vừa qua, Chính phủ đã trình Quốc hội thông qua dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xử lý vi phạm hành chính (có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2025). Tuy nhiên, việc xây dựng, ban hành Luật lần này chỉ tập trung giải quyết một số vấn đề cấp bách, chủ yếu để đáp ứng yêu cầu sắp xếp tổ chức bộ máy và tháo gỡ vướng mắc có tính chất phổ quát mang tính kỹ thuật, không làm phát sinh xáo trộn lớn trong thực tiễn thi hành; không mở rộng phạm vi hay đề xuất các chính sách mới; do đó, nhiều vấn đề lớn, phức tạp có tính chất cơ bản, ảnh hưởng đến các nguyên tắc, quy trình xử lý vi phạm hành chính cần được tiếp tục nghiên cứu để sửa đổi toàn diện.

Bên cạnh đó, trong bối cảnh thế giới đã có những tiến bộ vượt bậc về khoa học, kỹ thuật, công nghệ thông tin, sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo (AI), internet vạn vật (IoT), dữ liệu lớn, tự động hóa, mở ra kỷ nguyên mới, tạo ra sự thay đổi căn bản trên mọi lĩnh vực, Đảng và Nhà nước ta đã xác định phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số đang là yếu tố quyết định phát triển của quốc gia và đã đề ra nhiều chủ trương, chính sách đẩy mạnh ứng dụng, phát triển khoa học, công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, chủ động, tích cực tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Như vậy, việc đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ trong xử lý vi phạm hành chính là xu thế tất yếu.

2. Mục đích, yêu cầu đánh giá

- Mục đích: đánh giá tính hợp lý, hợp pháp, hiệu quả của thủ tục hành chính; tính phù hợp trong phân quyền, phân cấp; việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; tác động đến bình đẳng giới và việc thực hiện chính sách dân tộc trong dự thảo Luật Xử lý vi phạm hành chính (sửa đổi).

- Yêu cầu: nội dung đánh giá khách quan, đầy đủ, bám sát thực tiễn và phù hợp quy định pháp luật.

II. KẾT QUẢ ĐÁNH GIÁ

1. Đánh giá thủ tục hành chính

Dự thảo Luật không quy định về thủ tục hành chính.

2. Việc phân quyền, phân cấp

Thực hiện quy định tại Nghị quyết số 60-NQ/TW, Kết luận 155-KL/TW, Kết luận số 21/KL/TW và các văn bản có liên quan, trên cơ sở bám sát các yêu cầu, chỉ đạo của các cấp có thẩm quyền trong thời gian qua về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền và tổ chức hệ thống chính quyền địa phương 02 cấp, quá trình soạn thảo dự án Luật Xử lý vi phạm hành chính (sửa đổi), Bộ Công an đã rà soát, bảo đảm cơ sở pháp lý và các điều kiện để đẩy mạnh thực hiện chủ trương phân cấp, phân quyền, gắn với nhiệm vụ triển khai xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp. Trên cơ sở đó, thực hiện phân cấp phân định nhiệm vụ, quyền hạn cho từng cấp trong văn bản dưới luật được rõ ràng, rành mạch và hiệu quả, bảo đảm việc phân giao nhiệm vụ, quyền hạn phù hợp với chức năng, thẩm quyền.

Nội dung cụ thể về phân quyền, phân cấp tại dự thảo Luật: Chuyển thẩm quyền áp dụng cai nghiện ma túy tự nguyện tại cơ sở cai nghiện ma túy công lập, trường giáo dưỡng từ Giám đốc Công an cấp tỉnh sang Trưởng Công an cấp xã. Quy định này giúp đơn giản hóa trình tự, thủ tục áp dụng cai nghiện ma túy tự nguyện tại cơ sở cai nghiện ma túy công lập, trường giáo dưỡng, góp phần tiết kiệm thời gian, chi phí phát sinh và phù hợp với chủ trương đẩy mạnh phân cấp, phân quyền của Đảng và Nhà nước.

3. Việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số

Dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung quy định về xử lý vi phạm hành chính trên môi trường điện tử. Theo đó, việc xử lý vi phạm hành chính được thực hiện toàn trình trên môi trường điện tử khi bảo đảm điều kiện về cơ sở hạ tầng, kỹ thuật, thông tin. Các cơ quan, tổ chức có liên quan có trách nhiệm kết nối, chia sẻ dữ liệu giữa các cơ sở dữ liệu về xử lý vi phạm hành chính và cơ sở dữ liệu liên quan đến các cá nhân, tổ chức vi phạm hành chính để thực hiện các trình tự, thủ tục xử lý vi phạm hành chính trên môi trường điện tử; kết nối, đồng bộ dữ liệu với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, Ứng dụng định danh điện tử (VNeID). Dữ liệu liên quan đến việc xử lý vi phạm hành chính trên môi trường điện tử phải được lưu trữ đầy đủ để phục vụ hoạt động kiểm tra, giám sát, bảo đảm tính công khai, minh bạch trong xử lý vi phạm hành chính.

Ngoài ra, dự thảo Luật bổ sung quy định việc gửi hồ sơ đề nghị áp dụng biện pháp xử lý hành chính có thể được thực hiện bằng phương thức điện tử để đáp ứng yêu cầu thực tiễn, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của các biện pháp xử lý hành chính.

Các quy định nêu trên đã thể chế hoá đầy đủ chủ trương, đường lối của Đảng tại Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, trong đó yêu cầu “*đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo trong hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị; nâng cao hiệu quả*

quản trị quốc gia, hiệu lực quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, bảo đảm quốc phòng và an ninh”.

4. Việc bảo đảm bình đẳng giới

Dự thảo Luật được xây dựng trên cơ sở thực hiện nguyên tắc bình đẳng nam, nữ và không phân biệt đối xử về giới.

5. Việc thực hiện chính sách dân tộc

Dự thảo Luật được xây dựng phù hợp với nguyên tắc bình đẳng, đoàn kết giữa các dân tộc.